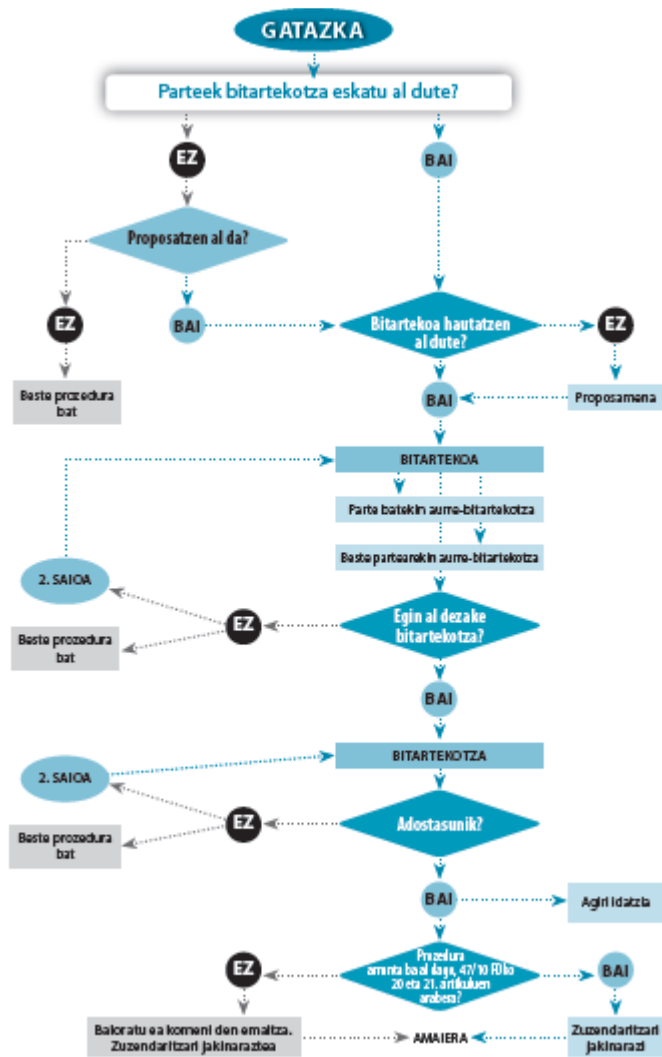

7. eredu.-
HEZKUNTZA BITARTEKARITZAKO PROZESUA.

Bitartekaritza gatazkak ebazteko metodo modura erabil daiteke eta, horretaz gainera, zenbaitetan hezkuntzako neurriak ezartzeko aringarri.

Bitartekaritza errazteko asmoz, hona hemen eredu bat 204/2010 foru aginduko IV. kapituluan araututakoa ezartzeko. Foru Agindu horren bidez Nafarroako Foru Komunitateko unibertsitateaz kanpoko ikastetxe publikoetan eta diruz lagundutako ikastetxe pribatuetan bizikidetza arautzen da. Bitartekaritza arloko prestakuntza dutenek erraz ezartzeko moduko materiala da eta trebatutako irakasleek eta ikasleek erabiltzen ahalko dute. Era berean, erabilgarria da bitartekaritza ez-formaletan ezartzeko.

1. fitxa*.-GATAZKA BAT GERTATU DA. BITARTEKARITZA ESKATZEA.

Propaganda egin ondoren, ikasleei esanen zaie fitxa hau zehatz-mehatz non aurkituko den. Fitxak biltzeko postontzi bat jar daiteke.

BITARTEKARITZA ESKATZEA.

Izen-deiturak. Taldea.

Zer gertatu da?

Noren artean? (erantzun askea)

Zer eskatzen duzu/dute?

Bitartekari jakin bat proposatzen duzu/dute? Markatu gurutze bat.
☐ .
☐ .
☐ .
☐ .
☐ .
☐ .
☐ .
☐ .
☐ .
☐ .

Sinadura/k eta data.

1., 2. eta 3. fitxak ezarri behar dituenak aldeztu aurretik trebatua izan beharko du gatazken bitartekotzan edo ebazteko tekniketari.

2. FITXA*.- AURREBITARTEKARITZAKO ELKARRIZKETETARAKO GIDOIA

Gidoi hau erabiliko da, lehenik, alde batekin, eta gero, bestearekin.

1.- Aurkezpena. *Ez ahaztu agurtzea. Hartu modu beroan.*

- Kaixo! gara (naiz). Bitartekariak gara eta zure esanak aditu nahi ditugu ahal bada arazo hau ebazten laguntzen ahalegintzeko.

- Zure izena ... da (*begiratu begietara*).

2.- Orain kontatuko dizugu zer den bitartekaritza:

- Jakizu hau ez dela galdeketa bat, ezta kontsulta psikologiko bat ere.
- Bitartekariok ez dugu soluziorik, baina soluzio hori bilatzen lagundu nahi dizugu.
- Bilera hauetan esandako guztia isilpekoa da. Esan nahi diguzuna entzunen dugu, baina ez zaitugu deus ebaztera behartuko. Ezin dugu deus ere zure izenean ebatzi benetako soluzioa zure eskuetan baitago.
- Fidatu gurekin. Guk zu laguntzeko zure konfiantza eta borondate ona behar ditugu.
- Izan dezakezuen arazoa konpontzen lagunduko dizuegu, baina ez dugu zuengatik konponduko. Zuen beharrak kontuan hartuko ditugu.
- Ebazteko ezinbestekoa da lana elkarrekin egitea.
- Esan dizugun guztia beste aldeari ere esanen diogu (*esan haren izena*).
- Elkarrekin lan egin nahi duzu?
- Ados zaude _____ eta ni neu zure bitartekariak izatearekin?

3.- Konta iezaguzu zer gertatzen den / zer gertatu zen...

4.- Nola zaude?

5.- Bada norbait gehiago kaltetua?

6.- Ados bazara, hitzordua eginen dugu(e)n, egunean. Beste aldearekin hitz egiten dugunean (*esan haren izena*), tokia eta data baieztatuko dizkizugu.

7.- Agur beroa.

Bitartekariak elkarrizketa hauetako alderdirik esanguratsuenak idatzi beharko ditu.

1., 2. eta 3. fitxak ezarri behar dituenak aldez aurretik trebatua izan beharko du gatazken bitartekotzan edo ebazteko tekniketan.

3. fitxa*.- BITARTEKARITZARAKO GIDOIA

1.- AGURRA.

(Izan zaitez abegikorra. Begira ezaiozu begietara. Izan ezazu jarrera lasaia eta modu aktiboan entzun).

Kaixo! Elkar ezagutzen badugu ere, komeni da gure izenak gogora ekartzea. Hemen gaude kezkatzen zaituen hori konpondu nahi duzuelako eta guk lagundu nahi zaituztegu.

Zu zara eta zu zara.

2.- JOKOAREN ARAUAK

(Hitz egiterakoan, begira iezaiezu bi aldeei, txandaka).

Honako hau egin behar dugu eta honako hauek dira bete behar ditugun arauak:

- Kontatuko diguzue, lehenik... *(esan izena eta aurpegira begiratu)* eta jarraian... *(esan izena eta aurpegira begiratu)* zein den arazoaz duzuen ikuspegia. Denbora bera izanen duzue hitz egiteko. Ez diozue elkarri etengo, ezta elkar irainduko ere.
- Guk galderaren bat eginen dizuegu egoera ahalik eta gehien argitzeko. Era berean, zuek zeuek arazoa nola ebatziko zenuketen galdetuko dizuegu.
- Bi aldeendako ona izanen den soluzio bat prestatzen laguntzen ahaleginduko gara.
- Biak ados zaudeten soluzioren bat lortzen badugu, biok sinatuko duzuen agiri bat idatziko dugu.
- Guk ez dugu parte hartuko eta ez dizuegu esanen zer egin behar duzuen.
- Beharrezkoa dela badakusagu, berriro elkar gintezke, bakarka.
- Zuen borondatez etorri zarete?
- Hitza ematen duzue hemen esaten den guztia isilpekoa izanen dela eta inork ez duela ezer ere kontatuko gela honetatik kanpo? Bitartekariok oharrak hartuko ditugu eta ohar horiek ere isilpekoak izanen dira. Ados zaudete?
- Ados zaudete ez diozuela elkarri etengo?
- Ados zaudete elkar errespetatuko duzuela eta ez diozuela elkarri irainik eginen eta ez duzuela ezizenik edo doinu erasokorrik erabiliko?
- Ados zaudete ahaleginduko zaretela zintzoki soluzio bat bilatzen?
- *(Alde bati zehazki zuzenduz)* Zuk hasi nahi duzu?

Bi bitartekari baldin badaude, batek denborak eta txandak kontrolatu behar ditu.

3.- KONTAIDAZU

Galdetzerakoan begiratu aurpegira eta entzunen duzula bermatu.

a) Kontaiguzu zer gertatu den *(Lehen aldeari)*

b) Kontaiguzu zer gertatu den *(Bigarren aldeari)*

(Garrantzitsua da sentimenduak adieraztea).

a) Nola sentitu zinen? *(Lehen aldeari)*

Zure ustez, nola sentitu zen...? *(Lehen aldeari)*

b) Nola sentitu zinen? *(Bigarren aldeari)*

Zure ustez, nola sentitu zen...? *(Bigarren aldeari)*

Zerbait gehiago gehitu nahi duzue? *(Begiratu txandaka bi aldeei)*

4.- ARAZOA ARGITU BEHAR DUGU

Begiratu txandaka bi aldeei.

Arazoa argitzeko zenbait galdera nagusi:

Kontatu diguzun guztitik, zuretako garrantzitsuena da...

Ongi ulertu badut, ...

... sentitu zara?

Ongi ulertu badut, zuen arteko aldea honetan datza: zure interesak (begiratu aurpegira) ... dira eta zureak ... (begiratu aurpegira) dira.

Erabili soilik ezinbesteko galderak.

Egin laburpena kontatu dizutenarekin.

5.- PROPOSATU SOLUZIOAK

a) *(Alde bati)* Elkarretaratze hauetatik, zer emaitza atera nahi zenuke? Zure ustez, nola konpon genezake hau? Zer eskatzen duzu?

b) *(Beste aldeari)* Eta zuk?

a) *(Alde bati)* Uste duzu eskatzen duena ekar dezakezula?

a) *(Beste aldeari)* Eta zuk? Uste duzu eskatzen dizuna ekar dezakezula?

Bi aldeei:

Zuk ... proposatu duzu eta zuk ... proposatu duzu. Zentzukoa iruditzen zaizue? Arazoa honela konpontzen dela uste duzue? Uste duzue norbaiti kontsulta egin behar diozuela erabakia hartzeko?...

Soluziorik aurkitzen ez badute, bitartekariak soluzioak iradoki ditzake, baina inoiz ez inposatu.

6.- ERABAKIA HARTU

Arazoa konpondutzat eman dezakegu?

Erabakitakoa idatzi eta sinatu dezakegu. Ados zaudete?

7.- ZIURTATU

Ongi iruditzen baizaizue, ... egunetan elkar gaitzke gauzak nola dauden ikusteko.

8.- AGURTU.

Atsegina izan eta gudan izan duten konfiantza eta gatazka ebazteko inplikazio pertsonala eskertu.

BITARTEKOTZA EGITEKO TREBETASUNAK

- Gure gorputzaren jarrerarekin eta adierazpenarekin interesa agertu.
- Erreparatu kanpoko zein barneko alderdiei eta kontakizuna, emozioak eta sentimenduak behatu.
- Ez eten elkarri eta ez galdu xehetasunetan.
- Inpartziala izan eta ez izan aurreiritzirik.
- Ez distraitu eta ez onartu distrakziorik.
- Lantzeko zaila denari ere ekin.
- Emozioen adierazpenak eskura jarri, onartu eta islatu.
- Argitzea, parafraseatzea eta laburbiltzea bitartekotzan oso erabilgarriak diren teknikak dira.
- Zentratu orainaldian.
- Saihestu orokortzeak, azpimarratu aldeko mezuak eta baikorrak izan aldeek arazoa ebazteko gaitasunaren gainean.
- Pazientzia izan, jakin itxaroten eta emaitza arrakastatsuekin ez larritu.
- Entzun aktiboki eta pentsatu postura bat baino izan daitekeela.
- Enpatia, diskrezioa eta umiltasuna izan.
- Pertsonak errespetatu eta onartu, eta konfiantza eragin.

1., 2. eta 3. fitxak ezarri behar dituenak aldeaz aurretik trebatua izan beharko du gatazken bitartekotzan edo ebazteko teknikekin.

4. fitxa.- AKORDIOA, AKTA EREDUA.

	A ALDEA	B ALDEA
Izen- deiturak:		
Zer egin zuten?		
Zer eskatzen dute arazoa ebatzitzat emateko?		
Beste aldeak eskatutakoa onartzen du?		
Ados?		
Norbaiti esan behar zaio?		
Sinadurak eta data:	<p>Hitza ematen dut erabakitakoa beteko dudala eta isilpean gordeko dudala. A aldea:</p>	<p>Lekukoak/bitartekariak. Hitza ematen dut isilpean gordeko dudala.</p> <p>Hitza ematen dut erabakitakoa beteko dudala eta isilpean gordeko dudala. B aldea:</p>